

Strona znajduje się w archiwum.

Odszkodowanie za opóźniony pociąg

06.04.2018

Jeśli nasz pociąg się opóźnił, mamy prawo dochodzić odszkodowania. Warto wiedzieć, co nam przysługuje oraz kiedy przewoźnik może nam odmówić lub ograniczyć wysokość rekompensaty.

Istnieją dwie, niewykluczające się podstawy uzyskania odszkodowania za opóźnienie pociągu. Jedna wynika z przepisów unijnych, druga - z krajowych.

REKOMPENSATY Z ROZPORZĄDZENIA UNIJNEGO – POCIĄGI DALEKOBIEŻNE I KOMERCYJNE

Kwestię wypłaty rekompensat z tytułu opóźnień pociągów reguluje obecnie art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1371/2007 dotyczącego praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym. Zgodnie z nim pasażer może liczyć na zwrot:

- 25% ceny biletu jednorazowego - w przypadku opóźnienia przyjazdu pociągu wynoszącego od 60 do 119 minut,
- 50% ceny biletu jednorazowego - w przypadku

opóźnienia wynoszącego 120 minut lub więcej.

Uwaga! Rozporządzenie stanowi, że przedsiębiorstwa kolejowe mogą ustanowić próg, poniżej którego odszkodowania nie będą wypłacane. Próg ten nie może przekraczać 4 euro i u większości polskich przewoźników jest zbliżony do tej kwoty (szczegóły są określone w ich regulaminach).

System ten ma charakter automatyczny. Po spełnieniu obu wymogów (opóźnienie pociągu i osiągnięcie progu wypłaty) odszkodowanie przysługuje niezależnie od przyczyn, nawet jeśli nie wynikają one z winy kolei. Ma to jednak zastosowanie wyłącznie do opóźnień krajowych pociągów dalekobieżnych kategorii EIP, EIC, IC, TLK, IR, wszystkich międzynarodowych w przejazdach pomiędzy krajami UE oraz komercyjnych, dalekobieżnych pociągów przewoźników regionalnych (np. „Słoneczny” spółki Koleje Mazowieckie, musicREGIO „Przewozów Regionalnych”, „Sprinter” Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej, letnich pociągów nad morze Arrivy RP oraz pociągów Kolei Dolnośląskich „Kulturzug”). Ograniczenia te wynikają z tego, że Polska – zgodnie z możliwościami zawartym w rozporządzeniu - bezterminowo wyłączyła stosowanie rekompensat dla pociągów miejskich, podmiejskich i regionalnych.

Wysokość rekompensaty oblicza się zgodnie z kwotą, jaką zapłacił pasażer. Wniosek o jej wypłatę wraz z kopią biletu powinniśmy skierować pisemnie do przewoźnika, z którego usług korzystaliśmy (załączenie poświadczenia o opóźnieniu pociągu nie jest konieczne). Reklamację można wysłać także pocztą bądź złożyć w kasie biletowej, w której prowadzona jest sprzedaż biletów danego przewoźnika. Jeżeli przewoźnik dopuszcza taką możliwość, można też [złożyć reklamację przez internet](#).

KODEKSOWE ODSZKODOWANIA – DOSTĘPNE DLA PASAŻERÓW WSZYSTKICH POCIĄGÓW

Pasażerowie wszystkich pociągów mają prawo ubiegać się o zwrot należności z tytułu naprawy szkody związanej z

opóźnieniem pociągu. Ten system odszkodowań regulują przepisy krajowe: kodeks cywilny (w szczególności art. 363 i 471-474) oraz ustawa – Prawo przewozowe (art. 62 ust. 2). Nie ma tu jakichkolwiek ograniczeń kwotowych.

Zgodnie z tym ostatnim przepisem „przewoźnik odpowiada za szkodę, jaką poniósł podróżny wskutek opóźnionego przyjazdu lub odwołania regularnie kursującego środka transportowego”. Warto pamiętać, że na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 2 grudnia 2008 r. (sygn. K 37/07) utraciła ważność jego końcowa część, tj. fragment „jeżeli szkoda wynikła z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa przewoźnika”. Ewentualne powoływanie się przez przewoźnika na brak winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa będzie bezpodstawne.

W przypadku dochodzenia roszczeń na podstawie wskazanych przepisów krajowych konieczne jest udowodnienie poniesionej straty (np. przedstawienie rachunków mających związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy opóźnieniem pociągu a powstałą szkodą). Nie jest to więc odszkodowanie za sam fakt opóźnienia środka transportowego, lecz za udokumentowaną stratę materialną powstałą wskutek opóźnionego przyjazdu pociągu do stacji docelowej naszej podróży, zgodnej z danymi na bilecie.

Co istotne, przewoźnik może uwolnić się od odpowiedzialności, jeżeli opóźnienie pociągu i powiązana z nim szkoda wynikły z przyczyn całkowicie od niego niezależnych, tj. ze zdarzeń nadzwyczajnych:

- na powstanie których nie miał on wpływu (np. utrudnienia na szlaku po nawałnicy),
- których, mimo zachowania należytej staranności, nie mógł przewidzieć lub których skutkom nie mógł zapobiec (np. wtargnięcie pod pociąg osoby postronnej czy zderzenie z samochodem na niestrzeżonym przejeździe drogowo-kolejowym).

Do zdarzeń nadzwyczajnych nie zaliczają się jednak przypadki

awarii taboru niewywołanej czynnikami zewnętrznymi czy samoczynne usterki urządzeń sterowania ruchem kolejowym.

W przypadku odmowy uznania roszczenia lub gdy zaproponowane rozwiązanie jest niesatysfakcjonujące, możemy zwrócić się do Rzecznika Praw Pasażera Kolei o wszczęcie postępowania polubownego (szczegóły na stronie www.pasazer.gov.pl) lub skierować sprawę do sądu. Oba sposoby są dostępne dopiero po wyczerpaniu trybu reklamacji. Możemy również złożyć skargę do Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego (pisemnie, przez formularz zgłoszeniowy lub mailowo: pasazer@utk.gov.pl).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 17 rozporządzenia (WE) nr 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącego praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym (Dz. Urz. UE L 315 z 03.12.2007, str. 14, z późn. zm.)
- art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. – Prawo przewozowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 1983).
- art. 363, 471-474 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 459)